

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת שלח לך

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

אהבת ארץ ישראל

מבואר בזוהר הק' (פרשתנו קנח, סע"א) שהטעם לעצת המרגלים לא להכנס לארץ היה משום שחששו שכשיכנסו עם ישראל לארץ תוחלף מנהיגותם, וימונו מנהיגים אחרים במקומם. לכן יעצו לעצמם לעכב את עם ישראל במדבר, ובכך להמשיך להנות מן השררה. נמצא לפי זה, שהמניע הפנימי לעצת המרגלים היה מידת הגאווה וההתנשאות שהיתה בהם.

על פי זה יובן מדוע בחר משה להתפלל דוקא על יהושע שיושעו ה' מעצת המרגלים, וכמו שכתוב: "ויקרא משה להושע בן נון יהושע" (במדבר יג, טז) ודרשו חז"ל (סוטה לד, ב) שבקש עליו משה רחמים והוסיף לו אות י' בשמו וקראו יהושע, מלשון "יה יושעך מעצת מרגלים" - וזאת על פי תרגומו של התנא הקדוש ר' יונתן בן עוזיאל לפסוק זה, וזו לשון קודשו: "וכד חמא משה ענוותנותיה, קרא משה להושע בן נון יהושע". והיינו שראה משה שיהושע מלא במידת ענוה ואינו שייך כלל לסברת המרגלים שחפצו בשררה והתנשאות, לכן ביקש עליו רחמים שיצילהו ה' לבל יתפתה לעצתם, שהרי באמת אין בו ממידתם הרעה.

וכשראה זאת כלב בן יפונה וירד לעומקם של הדברים, הבין מכך שלא זכה לברכת משה שכנראה שיש בו שמץ גאווה, ושותף הוא לעצת המרגלים, ולכן מיד בכניסתם לארץ פרש כלב מהמרגלים, והלך ונשתטח על קברי אבות בתפילה שיבקשו עליו רחמים (סוטה שם). כי בחינת השתטחות היא השפלת קומת האדם, וכלב, בהשתטחותו על קברי האבות, נתכוון להשפיל את עצמו ולהתמלא במידת ענוה, ועל ידי זה יבקשו עליו האבות רחמים, כדרך שביקש משה רחמים על יהושע כשראה ענוותנותו.

עוד מבואר בזוהר הק' (שם) כי עצתם של המרגלים נחשבה לפגם גדול באמונה בה' אשר בחר בארץ הקדושה להיות "גבול קדשו" (תהלים עח, נד ובמצו"ד ורד"ק שם), וכלשון הזוהר: "מרגלים, על דלא אשתכחו בני מהמנותא ושלוחי מהמנותא, אתחייבו בנפשיהו בעלמא הדין ובעלמא דאתי". מאידך, יהושע וכלב שפרשו מעצתם, וחיזקו בליבם את רגש אהבת הארץ, רוממו את מידת האמונה שבלבם. כי ארץ ישראל היא בחינת אמונה ומכניסה אמונה בלב השוכנים בה, כמו שכתוב: "שכון ארץ ורעה אמונה" (תהלים לז, ג). לכן ארץ ישראל נקראת גם "נחלת צבי" (ירמיה ג, יט), וכן כתיב: "ונתתי צבי בארץ חיים" (יחזקאל כו, כ), כי 'צבי' בגימטריא 'אמונה', וכן ראשי תיבות: "וצדיק באמונתו יחיה" (חבקוק ב, ד). וכמו כן אהבת ארץ הקודש תלויה במידת האמונה שבלב האדם, וככל שיאמין האדם בבחירת ה' בארץ הקדושה וגודל מעלתה, כן תתרבה אהבתו אליה.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

ללמוד מתוך שמחה וזריזות

אומר הרב שכשם שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, כך מעט מאור הקדושה שמאיר מהנפש האלקית דוחה הרבה מהסכלות ומהחושך של היצר הרע - בכך מתבטאת עזרתו של הקב"ה ליצר הטוב. "אם רעב שונאך האכילהו לחם" (משלי כ"ה), אומר רש"י רבותינו פירשוהו על יצר הרע, אם רעב הוא ואומר לך להשביעו בעבירות, משוך את עצמך לבית המדרש והאכילהו מלחמה של תורה, וכן השקהו מים מימיה של תורה, "וה' ישלם לך" (שם) - ישלימנו עמך שלא יתגבר עליך.

כי אור תורה מכניע אותו, לכן חשוב מאד כשאדם לומד תורה שלא יהיה לו עצבות או רוע לב, כי העצבות בר מינן מביאה את המוח לעייפות, והמוח בנוי על גלי שמחה, כל אדם שהוא עצב, המוח שלו נהיה כבד, הכבידות מעידה שהנפש האלקית בצרה. היצר הרע הוא עניין של כבידות, כי הוא בא מהשמאל והשמאל הוא חלש, אבל היצר הטוב שבא מימין הוא זריז מאד, לכן אצל צדיקים הכל בזריזות - "וירא וירץ לקראתם... וימהר אברהם... ואל הבקר רץ אברהם... וימהר לעשות אותו" (בראשית י"ח), "חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתייצב בל יתייצב לפני חשוכים" (משלי כ"ב), כי הזריזות מעידה שהמוח עובד נכון.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:15	ר"ת 20:17	19:26	ירושלים
21:12	ר"ת 20:16	19:25	תל אביב
21:16	ר"ת 20:20	19:28	חיפה
21:11	ר"ת 20:16	19:25	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

יונתן בן עוזיאל - כ"ו סיון

שמונים תלמידים היו להלל הזקן, שלושים מהם ראויים שתשרה עליהם שכינה כמשה רבינו ושלושים מהם ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון ועוד עשרים בינונים, גדול שבכולם יונתן בן עוזיאל וקטן שבכולם רבן יוחנן בן זכאי, על רבן יוחנן בן זכאי מעידה הגמרא שידע את כל התורה כולה והיה בקיא בכל חוכמות העולם וכן בשיחת שדים דקלים וציפורים ובעוד דברים רבים. ואומרת הגמרא אם זה קטן שבכולם צא ולמד מה כוחו של גדול שבכולם, בשעה שהיה יונתן בן עוזיאל יושב ועוסק בתורה כל ציפור שהיה עף מעליו היה נשרף כיון שהיו הדברים משמחים כשעה שנתנה תורה בהר סיני והתורה ניתנה באש.

יונתן בן עוזיאל חיבר את "תרגום יונתן" על ספר נביאים, את תרגום זה חיבר על פי משנתם של חגי זכריה ומלאכי. באותה שעה שסיים לחבר את תרגומו על ספר נביאים הזדעזעה ארץ ישראל ויצאה בת קול ואמרה: מי זה שגילה סתרי לבני אדם? מיד עמד יונתן בן עוזיאל על רגליו ואמר "אני הוא שגיליתי סתריך לבני אדם. וגלוי וידוע לפניך שלא עשיתי זאת לא לכבודי ולא ולכבוד בית אבי אלא לכבודך עשיתי זאת שלא ירבו מחלוקות בישראל בפירוש על הנביא". לאחר מכן רצה להמשיך ולכתוב תרגום על ספר כתובים יצאה בת קול ואמרה עד כאן, וזאת מפני שבכתובים יש את ספר דניאל שבו רמוז מתי תהיה הגאולה. תרגום זה אינו סמוך למילות הנביא אלא טמונים בתוכו סודות ופרושים רבים, רש"י בפרושו נעזר רבות בתרגום יונתן וכן מצטט אותו רבות.. בשנים האחרונות פשט המנהג לעלות לקברו כסגולה לזיווג הגון, מקום קבורתו במושב 'עמוקה'.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ד הגאון החיד"א שליט"א

התרחק מהכבוד

"וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֶרֶן עַל פִּי ה' פְּלֹם אַנְשִׁים רְאִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הִמָּה" (במדבר י"ג ג')
 אבא היקר והאהוב רבינו יורם אברג'ל הביא בשם חכמינו הקדושים, שהמרגלים ההם שהלכו לרגל את ארץ הקודש, בהתחלה היו אנשים יראי שמים, שנאמר בפסוק "כולם אנשים", אולם הם קילקלו, וזילזלו בכל הטוב האין סופי שבארץ ישראל, ובמקום זה דיברו רע על ארץ ישראל.

וחכמינו הקדושים מנו כמה סיבות לזה, ומהם, מפני שהמרגלים דאגו לתפקיד ולכבוד של עצמם, כי אמרו המרגלים, עכשיו אנחנו נמצאים במדבר, ויש לנו תפקיד חשוב מאד, אנחנו נשיאי השבטים, אבל ניכנס לארץ ישראל, אולי שם נהיה סתם אנשים פשוטים, בלי כל התפקיד החשוב הזה, לכן דיברו לשון הרע על ארץ ישראל, כדי שהעם לא ירצו להיכנס לארץ ישראל, וציערו בזה את ה' יתברך וגם את עם ישראל, בזה שהטעו את העם.

ומכאן ילמד האדם כמה צריך להיזהר מלרדוף אחרי הכבוד, כי רדיפת הכבוד מעבירה את האדם על דעתו ועל דעת קונו, עד כדי כך, שאפילו אנשים שהיו עובדי ה' יתברך, הגיעו לשפל המדרגה, לדבר רע על ארץ הקודש, וכל זה כדי להחזיק בכבוד, ה' יצילנו.

לכן העלה אבא מארי עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל, שהמילה "כבוד", היא אותיות "כובד", [וכך גם הוגים את המילה כבוד במבטא של אחינו האשכנזים], ולא בכדי, אלא שהכבוד, פשוט "מכביד" על האדם כפשוטו, הופך אותו להיות איש כבד, הולך לאט, חושב לאט, הכל נעשה כבד, אבל כשהאדם ענוותן, נעים לו, ונעים ליושבים במחיצתו. כי אמרו בגמרא הקדושה שאדם שהוא גאוותן, אפילו על בני ביתו הוא לא מקובל. אבל ההפך, אדם שהוא ענוותן, יש לו מציאות חן מיוחדת, שנאמר "לענויים יתן חן".

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

ההחלטה שהשתנתה

במשך שנים עשרה שנים עבדתי באותו מקום העבודה והכל הלך כמו שצריך, עד שהתחילו חילוקי דעות ביני לבין המנהלים שלי שהלכו והחריפו ובשיאם פשוט הלכתי לבית שלי ולא חזרתי לעבודה.

ישבתי במשך כחודש בבית בלי ליצור שום קשר עם המנהלים ממקום העבודה.

לאחר שעבר אותו חודש הגעתי למוריני הרב יורם אברג'ל על מנת לשאול אותו מה לעשות וכיצד לנהוג לגבי ההמשך לנסות לחזור למקום העבודה או שכבר אין לי לשם מה כי לא יסכימו לי לחזור אחרי חודש שניתקתי איתם כל קשר? עוד לפני שפתחתי את הפה ושטחתי את שאלתי, הרב אמר לי "הם שינו את ההחלטה..."

ירדתי שמח במדרגות של בית המדרש ורציתי מיד לחייג לאשתי ולספר לה את דברי הרב ועל כך שאני חוזר לעבודה, ועוד לפני שהספקתי לחייג אליה הופיע לי על צג הטלפון שיחה נכנסת...

על הקו היה המנהל שלי!

מיד עניתי לשיחה ועוד לפני שהוא אמר לי את מה שרצה לומר, אמרתי לו "כן אני יודע שאני חוזר לעבודה".

מעבר לקו היה הלם מוחלט.

מאיפה לך?! אנחנו בחדר סגור עם המנכ"ל ומנהל משאבי אנוש וממש עכשיו רק החלטנו את זה לאחר שבמשך כל התקופה האחרונה ההחלטה הייתה חד משמעית שאין לך עוד מה לחפש אצלנו, אבל ממש עכשיו משום מה ההחלטה השתנתה ולכן התקשרתי לספר לך זאת. איך ידעת את זה?

עניתי לו שממש עכשיו מוריני הרב יורם אמר לי את זה, ובזכות שאני קשור ברב כל כך צדיק הכל הסתדר.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות בשמים להבדלה

שאלה: מהי ברכת הריח של עשב הנקרא רוט"א, [היינו רוטה שבצמחי מרפא] כאשר יש בו ריח טוב, והאם אפשר לברך עליו בהבדלה במוצאי שבת קודש?

תשובה: עשב הרוט"א [הנקרא רוטה בלשונינו] הנכון לברך עליו בורא מיני בשמים כדי לצאת ידי כל השיטות. אולם כל זה רק במקום שיש בו ריח טוב, אך במקום שאין ריח טוב ברוט"א כמו ברוב עשבי הרוט"א שבזמן הזה אין לברך עליו כלל. וצריך לשים לב לכך בעיקר בברית מילה שמצוי שמביאים את הרוט"א בתורת סגולה לשמירה ובטעות מברכים עליו הציבור ברכת הבשמים. ואם אין בו ריח טוב נחשב ח"ו לברכה לבטלה. ושומר נפשו ירחק מלברך על העשב הזה ברכת הריח, ורק כשברור לו בוודאות שיש בו ריח טוב יברך עליו. [ויש שכתבו בעשב הזה סגולה לשמירה מפני העין לקחת כמה עלים ממנו בכיס ומקורם ע"פ הסוד, ונכון הוא כנזכר במרן החיד"א שהוא הנקרא בלשון המשנה "הפיגם" והוא אותיות "מגיפה", להציל ממנה].

שאלה: האם יכול לברך בהבדלה בורא עצי בשמים על תבלין הנקרא קינמון, או שמא כיון שעיקרו הוא תבלין למאכל ולא להריח בו אין לברך עליו ברכת הבשמים?

תשובה: יכול לברך על הקינמון. ואם נוטלו במיוחד כדי להריח בו חייב לברך עליו, וברכתו בורא עצי בשמים [ולא כדברי האומר לברך עליו הנותן ריח טוב בפירות]. והאשכנזים נוהגים לברך עליו בורא עשבי בשמים. ומהיות טוב לצאת ידי כל השיטות, נכון לייחד מעט קינמון לשם הברכה, ויברך ויריח בו, והגם שיש אומרים שטוב שלא יחזירנו אח"כ למקומו הראשון, העיקר, שאין לחוש בזה.

שאלה: מה ברכת הריח של "ריחאן תימני" [הנקרא בלשון ערבית "חבאק"]. והאם כשר לברך עליו בהבדלה לכתחילה?

תשובה: ריחאן תימני, ברכתו בורא עצי בשמים לכולי עלמא. ומה שכתב גאון עוזנו מרן הרב בן איש חי לברך עליו עשבי בשמים הוא סוג הריחאן שהיה בבגדד שלכולי עלמא הוא עשב ומברכין עליו עשבי בשמים. אולם הריחאן הגדל כיום כאן בגלילותינו, גזעו קשה ומתקיים שנים רבות ולכן ברכתו עצי בשמים. ואם בירך עליו עשבי בשמים לא יצא ידי חובה. אולם ריחאן שגזעו רך ודומה לעשב, אם בירך עליו עשבי בשמים יצא.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

בכיות של עשיו

דרש פעם אחת רבי שמעלקא מניקלשבורג:

במדרש כתוב "אין בן דוד בא עד שיכלו דמעות של עשיו". והרי בני ישראל מתחננים יום ולילה ומבקשים רחמים לפני ה' על הגאולה, ונמצא שבני ישראל שופכים דמעותיהם לריק כל עוד בני עשיו בוכים גם הם?

אלא - אמר רבי שמעלקא אין הכוונה לבכיות של בני עשיו ממש אלא לבכיות שלנו, כל עוד ובני ישראל יבכו ויתחננו על הדברים אשר בני עשיו בוכים ומתחננים עליהם גם כן כגון: אוכל בריאות וענייני העולם הזה - אין משיח בן דוד יכול לבוא.

כשייפסקו הבכיות הללו ונתחיל לבכות רק על גלות השכינה אז יבוא משיח בן דוד, במהרה בימינו.

"והאבן הזאת אשר שמרתי מצבה להיות בירת אלוהים"

לרגל שיפוץ בית המדרש הזמנות נדירה
לרכוש אבן מקורית מבית מדרשו
של הרב יורם אברג'ל זיע"א
האבנים הללו עדות לשנים של תורה, תפילה ומסירות נפש

חייגו עכשיו והכניסו את אבן הברכה לביתכם:

08-6381000

ואשרי מי שתהיה אבן זו קבועה בקיר ביתו!

SHIRA MELAMED 054-8182-352

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

[did.li/HARAV-HABERGEL](https://www.youtube.com/channel/UCdidliHARAV-HABERGEL)
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

כבר מגיל קטן ילד צריך להרגיש את החיות שבקדושה. תן לו להרגיש גדול מהחיים על ידי מילים טובות כשאתה לומד איתו וגם כשיגדל לא יסור ממנו.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יורם אברג'ל